

Startside>Familierechtlige forhold og arv>Forældreansvar, forældremyndighed og samværsret Forældreansvar, forældremyndighed og samværsret

Bulgarien

1 Hvad indebærer begrebet "forældremyndighed" i praksis? Hvilke rettigheder og pligter har indehaveren af forældremyndigheden?

I bulgarsk lovgivning tales der om "forældremyndighed og forældreansvar" og "udøvelse af forældremyndigheden". Dette omfatter alle de rettigheder og forpligtelser, en forælder har over for sit mindreårige barn.

I bulgarsk lovgivning skelnes der mellem mindreårige under 14 år og mindreårige på mellem 14 og 18 år. Forældremyndigheden udøves over for børn i begge aldersgrupper.

I forbindelse med adoption er de rettigheder og forpligtelser, der består mellem adoptivbarnet og dets slægtninge i nedstigende linje på den ene side og adoptanten og dennes slægtninge på den anden side, de samme som mellem familiemedlemmer, mens rettighederne og forpligtelserne mellem adoptivbarnet og dets slægtninge i nedstigende linje og deres familiemedlemmer er bragt til ophør.

I en skilsmisedom skal retten også træffe afgørelse om udøvelsen af forældremyndighed, de personlige forhold og underholdspligten over for de børn, der er født i ægteskabet, samt om benyttelsen af den fælles bolig under hensyntagen til børnenes tarv.

Retten afgør, hvilken ægtefælle der skal have tildelt forældremyndigheden, og træffer afgørelse om foranstaltninger i forbindelse med udøvelsen af denne myndighed, de personlige forhold mellem børnene og deres forældre og underholdspligten over for børnene. Når retten skal afgøre, hvilken forælder der skal have tildelt forældremyndigheden, vurderer den alle forhold under hensyntagen til barnets tarv og lytter til forældrene og børnene, når børnene er fyldt ti år.

2 Hvem har normalt forældremyndigheden over et barn?

Normalt får forældrene tildelt fælles forældremyndighed.

Loven indeholder udtrykkelige bestemmelser om bedsteforældres ret til at opretholde kontakten med barnet.

Mindreårige børn skal bo sammen med deres forældre, medmindre vigtige forhold taler imod det. Hvis der afviges fra denne bestemmelse, bestemmer retten, at barnet skal flytte tilbage til forældrene efter anmodning herom fra forældrene og efter høring af barnet, hvis barnet er fyldt ti år.

Begge forældre kan repræsentere deres børn på under 14 år alene og give deres samtykke til sagsanlæg for børn på mellem 14 og 18 år, når dette tilgodeser børnenes tarv.

Fast ejendom og løsøre tilhørende mindreårige børn kan, med undtagelse af forbrugsgoder, afhændes, behæftes med pant eller generelt disponeres over med tilladelse fra distriktsdomstolen i den retskreds, hvor børnene har sædvanligt opholdssted. Dette gælder dog kun, hvis det er nødvendigt eller indebærer en åbenlys fordel for børnene. Gaver, frasingelser, pengeudlån og sikring af andres gæld med pant, sikkerhedsstillelse eller garanti er ugyldige, når de stammer fra et mindreårigt barn.

3 Kan der udpeges en anden person i stedet for forældrene, hvis disse ikke kan eller ikke ønsker at udøve forældremyndigheden over deres børn?

Hvis en forælders adfærd udgør en trussel mod et barns person, opfostring, sundhed eller ejendom, iværksætter distriktsdomstolen de relevante foranstaltninger, der tilgodeser barnets tarv, på eget initiativ eller efter anmodning fra den anden forælder eller den offentlige anklager og anbringer om nødvendigt barnet et passende sted.

Sådanne foranstaltninger træffes også, hvis forælderen er ude af stand til at udøve forældremyndigheden som følge af vedvarende fysisk eller psykisk sygdom, langvarigt fravær eller andre objektive årsager. Den pågældende forælder kan få frataget forældremyndigheden i følgende særdeles alvorlige tilfælde: Forælderen tager sig ikke af barnet og betaler ikke underholdsbidrag i lang tid uden gyldig grund, eller forælderen har anbragt barnet i en specialinstitution og har undladt at hente barnet inden for seks måneder efter den dato, hvor han eller hun skulle have hentet det.

Sager vedrørende fratagelse af forældremyndigheden anlægges ved distriktsdomstolen på dennes initiativ eller på foranledning af den anden forælder eller den offentlige anklager. I alle sager vedrørende begrænsning eller fratagelse af forældremyndighed træffer retten endvidere afgørelse om foranstaltningerne i forbindelse med de personlige forhold mellem forældrene og deres børn.

Retten kan genetablere forældremyndigheden, hvis forholdene ændrer sig, eller på den pågældende forælders anmodning.

Retten underretter af egen drift forælders bopælskommune om fratagelsen eller den efterfølgende genetablering af forældremyndigheden med henblik på udpegelse af en formynder for mindreårige på mellem 14 og 18 år eller en værge for mindreårige under 14 år.

På socialsikringsdirektoratets foranledning kan retten træffe afgørelse om, at et barn skal anbringes uden for familien, hvis forældrene er døde, ukendte, har fået frataget forældremyndigheden, udøver begrænset forældremyndighed eller undlader gennem længere tid at tage sig af barnet af objektive årsager eller uden gyldig grund, hvis barnet udsættes for vold i hjemmet, og dets fysiske, psykiske, moralske, intellektuelle og sociale udvikling er i alvorlig fare. Barnet anbringes i en social institution eller hos en plejefamilie, herunder i tilfælde henhørende under artikel 11 i Haagerkonventionen af 1996 om beskyttelse af børn.

Retten kan bestemme, at et barn skal anbringes hos slægtninge, hos en plejefamilie eller i en specialinstitution. Mens rettens afgørelse afventes, anbringer socialsikringsdirektoratet på det sted, hvor barnet har sin aktuelle adresse, barnet i henhold til en administrativ procedure om midlertidig anbringelse.

4 Hvordan reguleres spørgsmålet om forældremyndigheden, hvis forældrene bliver skilt, eller deres forhold opløses?

Hvis forældre, der bor sammen, er uenige om spørgsmål vedrørende forældremyndigheden, indbringes tvisten for distriktsdomstolen, hvor forældrene og om nødvendigt børnene bliver hørt. Rettens dom kan appelleres efter de almindelige regler.

Hvis forældrene ikke bor sammen og ikke kan blive enige om, hvem der skal have forældremyndigheden over barnet, afgøres tvisten af distriktsdomstolen i den retskreds, hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted, efter høring af barnet, hvis barnet er fyldt ti år. Rettens dom kan appelleres efter de almindelige regler.

5 Hvilke formaliteter skal overholdes, for at en aftale mellem forældrene om forældremyndighed bliver juridisk bindende?

Forældre kan indgå udenretslige aftaler om tildeling og udøvelse af forældremyndighed samt om en ordning for barnets kontakt med den forælder, der ikke har forældremyndigheden, men sådanne aftaler er ikke juridisk bindende. Selv om der foreligger en udenretslig aftale, kan den ene af forældrene indbringe en sag om forældremyndighed eller kontakt med barnet for retten, og retten træffer afgørelse om forældremyndighedens udøvelse fra og med afgørelsens ikrafttræden, uanset den udenretslige aftale. De retlige rammer er desuden de samme for barnets kontakt med den forælder, der ikke har forældremyndigheden, og som ikke bor sammen med barnet.

6 Hvilke alternative konfliktløsningsmuligheder findes der, hvis forældrene ikke kan nå til enighed om en aftale om forældremyndigheden?

I henhold til loven om mægling kan familieretlige tvister gøres til genstand for mægling, men den aftale, der indgås om forældremyndighed, bliver først juridisk bindende, når den er blevet udtrykkeligt godkendt af retten i henhold til den civile retsplejelov.

7 Hvilke spørgsmål vedrørende barnet kan dommeren afgøre, hvis forældrene går til domstolene?

Dommeren kan træffe afgørelse om et hvilket som helst spørgsmål, der indbringes for retten, herunder spørgsmål om, hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted, hvilken forælder der skal have forældremyndigheden, hvilken ordning der gælder for barnets kontakt med den anden forælder, forældrens samværsret, forpligtelsen til at betale underholdsbidrag til barnet, valg af skole, barnets navn osv. Se svarene under spørgsmål 3 og 4.

8 Hvis den ene af forældrene får tilkendt forældremyndigheden alene, betyder det så, at vedkommende kan træffe beslutninger om alle forhold omkring barnet uden først at rådføre sig med den anden part?

Som hovedregel træffer den forælder, der har forældremyndigheden, de beslutninger, der vedrører barnets dagligdag, herunder f.eks. hvilken skole barnet skal gå i. I nogle tilfælde er begge forældres samtykke påkrævet, f.eks. når der skal udstedes identitetspapirer til barnet, og når barnet forlader retskredsen, uanset rejsens varighed eller formål, herunder på ferie.

9 Hvad betyder det i praksis, hvis domstolen tillægger forældrene fælles forældremyndighed over et barn?

Når forældrene ikke bor under samme tag, har retten pligt til at træffe afgørelse om, hvilken forælder der skal have forældremyndigheden, og hvordan kontakten med den anden forælder skal foregå. Uden at dette berører ovenstående, er der ingen begrænsninger for en retslig aftale mellem forældrene om hyppigere eller længerevarende kontakt mellem barnet og den anden forælder. Det er fastslået i retspraksis og almindeligt accepteret af parterne i ægteskabssager, at barnet normalt skal tilbringe to eller flere fridage sammen med den anden forælder om måneden samt et fast antal uger i skoleferierne.

10 Til hvilken domstol eller anden myndighed skal jeg indgive anmodning om forældremyndighed? Hvilke formaliteter skal overholdes, og hvilke dokumenter skal jeg vedlægge min anmodning?

Den kompetente ret er distriktsdomstolen i den retskreds, hvor sagsøgte har sit sædvanlige opholdssted. Hvis begæringen er tilknyttet et krav om underholdsbidrag, kan den bidragsberettigede også indgive begæringen til retten i den retskreds, hvor han eller hun har sit sædvanlige opholdssted.

11 Hvilken procedure anvendes i disse tilfælde? Findes der en hasteprocedure?

Sager vedrørende forældremyndighed følger de almindelige formelle regler.

Hvis en sag behandles inden for rammerne af en verserende skilsmisssag, kan forældrene anmode retten om at træffe afgørelse om midlertidige foranstaltninger for udøvelsen af forældremyndigheden over barnet samt for kontakten med den anden forælder.

12 Kan jeg få retshjælp?

Sagens parter kan få bevilget retshjælp i overensstemmelse med de almindelige betingelser og vilkår for bevilling af retshjælp i loven om retshjælp.

13 Kan en afgørelse om forældremyndighed appelleres?

Distriktsdomstolens afgørelser kan appelleres til den regionale domstol i overensstemmelse med de almindelige regler senest to uger efter modtagelsen af en kopi af afgørelsen.

14 I visse tilfælde kan det være nødvendigt at gå til en domstol eller en anden myndighed for at få en retsafgørelse om forældremyndighed fuldbyrdet. Hvilken procedure anvendes i disse tilfælde?

Retsafgørelser kan tvangsfuldbyrdes i overensstemmelse med den civile retsplejelov. Den indeholder udtrykkelige bestemmelser om pligten til at udføre eller undlade at udføre visse handlinger samt om pligten til at aflevere barnet. Afgørelsen kan tvangsfuldbyrdes af en offentlig eller privat foged efter sagsøgers eget valg.

15 Hvad skal jeg gøre for at få en afgørelse om forældremyndighed, der er truffet af en domstol i en anden medlemsstat, anerkendt og fuldbyrdet i denne medlemsstat?

Gældende lovgivning er Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og artikel 621 i den civile retsplejelov (trådte i kraft den 24. juli 2007).

16 Til hvilken domstol i denne medlemsstat skal jeg henvende mig for at gøre indsigelse mod en afgørelse om forældremyndighed, som er truffet af en domstol i en anden medlemsstat? Hvad er fremgangsmåden i disse tilfælde?

Gældende lovgivning er Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og artikel 622 i den civile retsplejelov (trådte i kraft den 24. juli 2007).

Den generelle kompetence tilfalder distriktsdomstolen i den retskreds, hvor den anden part har sit sædvanlige opholdssted, eller, såfremt sidstnævnte ikke har nogen fast adresse i Bulgarien, i den retskreds, hvor den berørte part har sit sædvanlige opholdssted, eller, såfremt den berørte part ikke har noget fast opholdssted i Bulgarien, byretten i Sofia.

Ansøgningen om anerkendelse og tvangsfuldbyrdelse af en dom afsagt af en udenlandsk ret eller en afgørelse fra en anden udenlandsk myndighed om udøvelse af forældremyndighed eller genetablering af forældremyndighed, såfremt et barn fejlagtigt er blevet fjernet i overensstemmelse med den europæiske konvention fra 1980 om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om forældremyndighed og om genetablering af forældremyndigheden over børn, der blev undertegnet i Luxembourg den 20. maj 1980 (ratificeret ved lov, bulgarsk statstidende nr. 21 fra 2003 (statstidende nr. 104 fra 2003) ("Luxembourgkonventionen")), indgives til byretten i Sofia. Retten afholder et offentligt retsmøde med deltagelse af justitsministeriet eller sagsøger, parterne i den udenlandske dom eller afgørelse og en offentlig anklager. Retten afhører barnet, hvis socialsikringsdirektoratet i den kommune, hvor barnet har sin aktuelle adresse, anmoder herom. Proceduren for anerkendelse og tvangsfuldbyrdelse af en udenlandsk dom eller afgørelse indstilles, hvis der verserer en sag om de samme forhold, og denne sag blev anlagt i overensstemmelse med den gældende procedure i den stat, hvor den relevante dom blev afsagt, eller den relevante afgørelse blev truffet. Det samme gælder, når en anden dom eller afgørelse om udøvelse af forældremyndighed er ved at blive anerkendt og /eller tvangsfuldbyrdet af de bulgarske domstole. Den pågældende ret underrettes omgående, og dommeren skal afsige sin dom eller træffe sin afgørelse senest en måned efter denne underretning.

Retsafgørelsen skal træffes senest en måned efter datoen for indgivelse af begæringen. Den kan appelleres til appeldomstolen i Sofia, hvis dom er endelig. Proceduren gælder endvidere for begæringer om anerkendelse og tvangsfuldbyrdelse af afgørelser, som er truffet efter, at et barn er blevet fjernet, hvis det i afgørelsen fastslås, at fjernelsen var lovstridig. Anerkendelse og tvangsfuldbyrdelse af en afgørelse truffet i en anden stat, som har undertegnet Luxembourgkonventionen, afvises i henhold til artikel 8 og 9, hvis de i artikel 10, stk. 1, i konventionen opstillede krav er overholdt, og accepteres kun, såfremt afgørelsen er eksigibel i den stat, hvor den blev godkendt. Det samme gælder sager i henhold til konventionen om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældreansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn.

17 Hvilken lovgivning finder anvendelse i en sag om forældremyndighed, hvor barnet eller parterne ikke bor i denne medlemsstat eller er af forskellig nationalitet?

Forholdet mellem forældrene og et barn reguleres i overensstemmelse med lovgivningen i den stat, hvor de har deres sædvanlige opholdssted. Hvis forældrene og barnet ikke har sædvanligt opholdssted på samme sted, reguleres forholdet mellem dem i overensstemmelse med lovgivningen i den stat, hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted eller er statsborger, alt efter hvad der er mest fordelagtigt for barnet. Spørgsmål om værgemål og formynderskab

reguleres i overensstemmelse med lovgivningen i den stat, hvor den person, der er sat under værgemål eller formynderskab, har sit sædvanlige opholdssted. Forholdet mellem den person, der er sat under værgemål eller formynderskab, og den pågældende værge eller formynder reguleres i overensstemmelse med den lovgivning, der fandt anvendelse på det tidspunkt, hvor personen blev sat under værgemål eller formynderskab.

Denne webside er en del af [Dit Europa](#).

Vi vil gerne have din [feedback](#) om, hvor nyttige informationerne er for dig.



Sidste opdatering: 15/12/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.